

УДК 657.6:004.738.5

Іванова Наталія Анатоліївна

кандидат економічних наук,
доцент кафедри обліку і оподаткування
Уманський національний університет
ORCID: 0000-0001-8714-9171

Дроздова Олена Геннадіївна

кандидат економічних наук,
доцент кафедри обліку і фінансів
Одеський національний університет
імені І.І. Мечникова
ORCID: 0009-0006-0906-7983

Ченаш Володимир Сігізмундович

кандидат економічних наук,
доцент кафедри обліку, аудиту
та оподаткування
Хмельницький національний університет
ORCID: 0000-0001-5351-9357

<https://doi.org/10.25313/3083-7782-2026-5-5>

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСТОВІРНОСТІ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ШЛЯХОМ ВПРОВАДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЙ БЕЗПЕРЕРВНОГО АУДИТУ НА БЛОКЧЕЙНІ

Анотація. Вступ. Цифровізація економіки, поширення розподілених реєстрів і зростання вимог до прозорості господарської діяльності трансформують підходи до підтвердження повноти та достовірності фінансової інформації. З огляду на це актуалізується науковий пошук ефективних підходів до формування інформаційного середовища, що забезпечує своєчасне виявлення ризиків та підвищує якість аналітичного забезпечення управління.

Метою дослідження є обґрунтування теоретичних положень і розроблення концептуальної моделі застосування безперервного аудиту на базі блокчейн-технологій для забезпечення достовірності фінансової звітності підприємства та підвищення ефективності інформаційно-контрольних процедур.

Матеріали і методи. Інформаційну основу дослідження становлять наукові праці українських фахівців із проблем цифрового контролю та технологій розподілених реєстрів. У процесі опрацювання джерел застосовано методи теоретичного узагальнення, системного аналізу, моделювання інформаційних потоків, логічної інтерпретації результатів, а також порівняльний підхід до оцінювання традиційних і цифрових форм перевірки.

Результати. У статті визначено функціональні можливості блокчейн-архітектури для формування прозорого середовища оброблення облікових даних. Обґрунтовано механізм інтеграції безперервного аудиту у фінансово-господарську систему підприємства. Запропоновано концептуальну модель контролю, що забезпечує автоматизовану верифікацію транзакцій, підвищення точності показників звітності та зменшення інформаційних ризиків. Установлено, що використання розподілених реєстрів сприяє підвищенню оперативності виконання аналітичних процедур, зміцненню довіри зацікавлених сторін і вдосконаленню процесу прийняття управлінських рішень.

Перспективи. Подальші дослідження доцільно спрямувати на розроблення методики практичної імплементації безперервного аудиту в обліковій системі підприємств, удосконалення процедур документування цифрових транзакцій, а також оцінювання економічної ефективності використання блокчейн-рішень у сфері фінансового контролю.

Ключові слова: фінансова звітність, безперервний аудит, блокчейн, цифровий контроль, достовірність інформації, розподілений реєстр, управлінські рішення.

Постановка проблеми. Стрімке зростання обсягів даних і ускладнення інформаційних систем обліку підвищують вимоги до своєчасності та якості підтвердження фінансової звітності. Періодичні процедури перевірки втрачають ефективність в умовах постійного оновлення транзакцій і зростання ризиків викривлення показників фінансової звітності, що ускладнює забезпечення повноти та достовірності облікової інформації.

Copyright © The Author(s).

This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License 4.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>)

У системі корпоративного управління фінансова інформація використовується менеджментом, інвесторами та іншими зацікавленими сторонами для оцінювання результатів діяльності, аналізу ризиків і ухвалення управлінських рішень. Спотворення, затримки або неповнота показників знижують якість аналітичного забезпечення управління та послаблюють контроль за процесами ефективного управління підприємством. За таких умов зростає значення безперервного аудиту як інструменту підвищення достовірності фінансової звітності.

Технології розподіленого реєстру забезпечують незмінність записів, прозору фіксацію операцій у режимі реального часу, їх криптографічний захист і можливість перевірки всіма учасниками мережі. Це створює умови для автоматизованої верифікації даних, безперервного моніторингу господарських операцій і підвищення рівня простежуваності формування показників фінансової звітності, включаючи рух фінансових потоків, зміну активів і зобов'язань. Водночас питання інтеграції блокчейн-рішень у практику аудиту на тепер не досить опрацьовані та потребують системного обґрунтування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика цифровізації фінансового контролю та трансформації аудиторських процедур охоплює широкий спектр наукових підходів, що відрізняються за рівнем аналізу та дослідницьким фокусом. Питання інтеграції фінансової системи України в глобальний цифровий простір розкрито в праці І. Гуцул [1], де акцентовано увагу на адаптації облікових процесів. Вплив інноваційних трендів на трансформацію фінансового ринку та структуру цифрових інструментів висвітлено в наступному дослідженні цього автора [2].

Особливості застосування цифрових технологій у вузькоспеціалізованих сегментах аудиту, зокрема у сфері криптовалютних бірж, розглянуто О. Дяком [3]. Практичні аспекти автоматизації бухгалтерського обліку на підприємствах проаналізовано О. Старенькою [4]. Перспективи впровадження технологій розподілених реєстрів у аудиторські процедури обґрунтовано Н. Москаль [5].

Роль розподілених реєстрів у забезпеченні достовірності фінансової інформації висвітлено в дослідженні О. Скаска, І. Манчур, В. Воськала та Т. Хомуляка (О. Skasko, I. Manchur, V. Voskalo, T. Khomulyak) [6]. Автори оцінюють контрольні можливості цієї технології в процесі здійснення господарських операцій, вивчають вплив цифрових реєстрів на підвищення прозорості облікових даних та обґрунтовують значення децентралізованих систем для зміцнення надійності фінансового контролю.

Стратегічні напрями розвитку цифрового аудиту визначено в праці С. Онешко, С. Вітера та А. Віремейчика [7], де розглянуто трансформацію аудиторських процедур під впливом цифрових технологій та організаційні аспекти впровадження цифрового аудиту. Значення цифрових платформ для забезпечення фінансової безпеки обґрунтовують у подальших дослідженнях С. Онешко, Н. Хомяк, Н. Томілова-Яремчук та Д. Кобець [8], вказуючи на вплив цифрових рішень на точність облікових процесів та визначаючи роль цифрових інструментів у підвищенні якості фінансової інформації.

Економічні наслідки впровадження інновацій у бухгалтерській облік досліджено О. Роевою, Є. Цікалом та М. Яцком [9]. Автори аналізують зв'язки між цифровізацією облікових процесів і зростанням доходів підприємств, а також висвітлюють проблеми оцінювання результативності використання сучасних облікових технологій.

Авторка І. Лукановська детально розглядала можливості інтеграції цифрових реєстрів в аудиторські процеси [10], а етапи цифрової трансформації управління інноваційною діяльністю описано у дослідженні А. Орел та В. Дяченка [11]. Принципи функціонування технології розподілених реєстрів у фінансовій сфері розкрито В. Степурою [12], а вплив цієї технології на підвищення точності та прозорості фінансових операцій проаналізовано В. Воробцем [13]. Потенціал використання розподілених реєстрів для автоматизованого контролю фінансових потоків оцінено Ю. Вергелюк [14].

Систематизацію підходів до застосування розподілених реєстрів у бухгалтерському середовищі здійснено І. Георгіу та співавторами (I. Georgiou et al.) [15], які узагальнили особливості їх використання в аудиторській практиці, напрями розвитку цифрового контролю і перспективи впровадження інноваційних технологій у фінансову сферу.

Незважаючи на значний науковий доробок, наявні дослідження зосереджені переважно на окремих аспектах цифровізації обліку, аудиту або функціонування розподілених реєстрів. Це зумовлює необхідність подальшого опрацювання питань формування безперервного контролю показників фінансової звітності, включаючи рух фінансових потоків, зміну активів і зобов'язань, удосконалення аналітичного оброблення даних у цифрових системах та інтеграції таких технологій у систему фінансового контролю підприємства.

Метою статті є теоретичне обґрунтування та розроблення концептуальних засад застосування технологій безперервного аудиту на основі блокчейн для забезпечення достовірності фінансової звітності та підвищення ефективності інформаційно-контрольних процесів підприємства.

Для досягнення поставленої мети визначено такі завдання:

1) розкрити економічну сутність безперервного аудиту та визначити можливості його реалізації в умовах використання блокчейн-технологій;

2) обґрунтувати концептуальну модель інтеграції розподіленого реєстру в систему фінансового контролю підприємства;

3) оцінити вплив безперервного аудиту на блокчейні на підвищення прозорості, надійності та аналітичної цінності фінансової звітності та надати практичні рекомендації щодо його впровадження в діяльність підприємств.

Матеріали і методи. Матеріалами дослідження є: чинні нормативно-правові та методичні документи у сфері аудиторської діяльності та регулювання фінансової звітності, що визначають організаційні та процедурні засади контролю й бухгалтерського обліку; наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених, присвячені проблематиці безперервного аудиту, забезпечення достовірності фінансової інформації та застосування технологій розподіленого реєстру в обліково-аналітичних системах.

У процесі дослідження використано такі наукові методи: теоретичного узагальнення та систематизації (для розкриття сутності безперервного аудиту та визначення функціональних можливостей блокчейн-технологій у забезпеченні достовірності фінансової звітності); аналізу та синтезу (для дослідження особливостей інтеграції технологій розподіленого реєстру в інформаційно-контрольне середовище підприємства); моделювання (для побудови концептуальної схеми взаємодії облікової системи та безперервного аудиту на блокчейн-платформі); логічного узагальнення результатів (для формулювання висновків і практичних рекомендацій).

Виклад основного матеріалу. Цифрове середовище, в якому функціонують сучасні банківські установи, фінансові компанії, підприємства реального сектора економіки і державні органи, характеризується зростанням обсягів господарських операцій та ускладненням інформаційних потоків. Значна частина даних формується і передається в електронному вигляді, що підвищує залежність достовірності фінансової звітності від якості цифрового оброблення інформації та вбудованих механізмів контролю. З огляду на це посилюється потреба в постійному відстеженні коректності операцій безпосередньо під час їх здійснення.

Традиційний аудит, який проводиться періодично та ґрунтуються на вибірковій перевірці даних, не забезпечують своєчасного реагування на помилки та порушення, оскільки між моментом здійснення операції та її перевіркою виникає часовий розрив. Унаслідок цього можуть накопичуватися неточності, що суттєво впливають на показники фінансової звітності. Інтеграція контрольних процедур у процес оброблення транзакцій змінює організацію аудиту, оскільки перевірка відбувається одночасно з фіксацією операції в системі. У результаті відхилення від облікових правил виявляються на ранніх стадіях, знижується ризик викривлення фінансових розрахунків, підвищується достовірність звітної інформації та скорочуються витрати, пов'язані з виправленням помилок [1, с. 890].

Використання технології блокчейн поглиблює зазначені можливості завдяки іншому принципу фіксації та зберігання даних. У межах розподіленого цифрового реєстру кожна транзакція підтверджується учасниками мережі та записується в послідовний ланцюг блоків із криптографічним захистом. Незмінність записів унеможливує несанкціоноване коригування інформації після її внесення, що підвищує рівень довіри до фінансових показників. Поєднання безперервного контролю з незмінністю записів забезпечує фіксацію відхилень від установлених правил обліку безпосередньо під час проведення операцій [2, с. 337]. Таким чином, повна простежуваність грошових потоків формує інформаційну основу для аналітичних систем, які генерують актуальні звіти для ухвалення управлінських рішень і контролю ризиків.

Вітчизняна нормативна база у сфері аудиту та бухгалтерського обліку визначає принципи забезпечення достовірності фінансової інформації та вимоги до організації контрольних процедур у цифровому середовищі. Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» установлює правові засади проведення аудиту, вимоги до незалежності аудиторів та їх відповідальність за обґрунтованість висновків щодо фінансової звітності [16]. Міжнародні стандарти аудиту, які застосовуються в Україні, регламентують оцінювання ризиків, планування перевірок і процедури отримання аудиторських доказів з урахуванням використання інформаційних систем. Національні положення бухгалтерського обліку визначають правила визнання, оцінення та відображення господарських операцій, що формує основу для контролю їх достовірності.

Розвиток цифрових технологій зумовлює доповнення регуляторних норм вимогами щодо автоматизації облікових процесів, використання інформаційних систем та електронного документообігу, що дозволяє впорядкувати питання захисту даних, розмежування доступу до інформації та забезпечення цілісності електронних записів. Сукупність зазначених положень формує нормативне середовище, у межах якого впровадження безперервного аудиту на основі блокчейну спрямовано на підвищення прозорості господарських операцій і зміцнення довіри до фінансової звітності.

Подальший розвиток інтеграції безперервного аудиту з технологією блокчейн проявляється у трансформації процесів оброблення фінансової інформації, де контроль перестає бути окремим етапом і стає складником кожної операції. У межах такої організації облікові дані перевіряються одночасно з їх внесенням до реєстру, що змінює характер аналітичної роботи та підвищує оперативність реагування на відхилення.

Аналітичні системи, інтегровані з розподіленими реєстрами, здійснюють безперервний моніторинг грошових потоків і виявляють аномалії на основі заданих алгоритмів контролю. Використання смарт-контрактів забезпечує автоматичну перевірку відповідності транзакцій установленим умовам, що обмежує можливість внесення неправомірних змін ще на етапі їх ініціювання. Незмінність записів у цифровому реєстрі формує повну історію руху ресурсів підприємства, що підсилює обґрунтованість аналітичних висновків і управлінських рішень [3].

Логічним наслідком такої організації обліково-контрольного процесу стає формування єдиного інформаційного середовища, у межах якого всі операції відображаються послідовно, взаємопов'язано і без ризику втрати або спотворення даних. Доступ до узгодженої інформації для керівництва та інших зацікавлених сторін забезпечує підвищення прозорості господарської діяльності та посилення контролю за використанням ресурсів. Криптографічний захист і підтвердження транзакцій учасниками мережі підсилюють надійність сформованих даних [4, с. 65], що відображається на якості фінансової звітності.

Розширення функціональних можливостей безперервного аудиту пов'язане з інтеграцією блокчейн-рішень у бухгалтерські та аналітичні системи підприємства. Така взаємодія забезпечує узгодженість облікових і контрольних процедур, унаслідок чого фінансові звіти формуються на основі вже перевірених даних, що зменшує потребу в додаткових перевірках після завершення звітного періоду та істотно скорочує ризик накопичення помилок. Відповідно, підвищується якість інформаційного забезпечення для оцінювання результатів діяльності та ухвалення управлінських рішень, що свідчить про зміну ролі аудиту від ретроспективної перевірки до постійного елемента фінансово-управлінської системи.

Впровадження децентралізованих цифрових реєстрів на підприємствах дозволяє реалізувати комплекс контрольних функцій, серед яких: перевірка точності облікових даних, фіксація ключових касових операцій та формування прозорих і повних звітів для керівництва і зовнішніх користувачів. Інтеграція блокчейн-платформи з ERP-системами забезпечує автоматичне відстеження грошових потоків, а застосування смарт-контрактів контролює виконання договірних зобов'язань без ручного втручання. Таке рішення скорочує час підготовки звітності, підвищує надійність даних і зменшує ризик несанкціонованих змін (табл. 1).

Таблиця 1

Основні функції цифрових реєстрів у безперервному аудиті та приклади застосування

Функції цифрового реєстру	Приклади використання в аудиторських процесах
Автоматична фіксація операцій	Реєстрація фінансових транзакцій у реальному часі без участі людини
Забезпечення незмінності записів	Контроль історії змін рахунків, верифікація платежів та контрактів
Децентралізована верифікація даних	Підтвердження достовірності транзакцій усіма учасниками мережі
Підвищення прозорості та контролю	Аналітичні панелі для керівництва, відстеження витрат і доходів підприємства
Формування оперативної аналітичної інформації	Генерація звітів та ключових показників у режимі реального часу
Підтримка стратегічного планування	Моделювання грошових потоків і прогнозування ризиків

Джерело: розроблено авторами

Узагальнені в табл. 1 функції відображають зміну організації облікових і контрольних процедур у процесі використання цифрових реєстрів, що безпосередньо впливає на спосіб формування фінансової інформації. Фіксація операцій в єдиному середовищі забезпечує послідовність даних і усуває розбіжності між етапами їх оброблення, унаслідок чого перевірка правильності господарських операцій відбувається одночасно з їх відображенням в обліку. Узгодженість процесів знижує ймовірність накопичення помилок і забезпечує стабільність інформаційної бази.

Послідовно сформовані записи відкривають можливість простеження взаємозв'язків між окремими операціями, що формує цілісне уявлення про рух ресурсів підприємства. Аналітичні оцінки ґрунтуються на пов'язаних між собою даних, а виявлення відхилень здійснюється через аналіз причин їх виникнення без потреби в додаткових перевірках. Узгоджена інформація, сформована в процесі обліку, створює основу для своєчасного отримання показників, необхідних для управління фінансовими потоками. Оцінювання діяльності підприємства здійснюється з огляду на поточний стан операцій, що підвищує точність фінансового планування та контроль витрат.

Інтеграція цифрових реєстрів у систему управління перетворює аудит з окремої перевірки на безперервну складову частину обліку та аналітики. Таке поєднання підвищує надійність облікових даних і створює основу для ухвалення обґрунтованих управлінських рішень.

Взаємодія компонентів цифрових реєстрів у безперервному аудиті та управлінському обліку може бути представлена у вигляді інтегрованої моделі (рис. 1), котра показує, як облікова система обробляє первинні

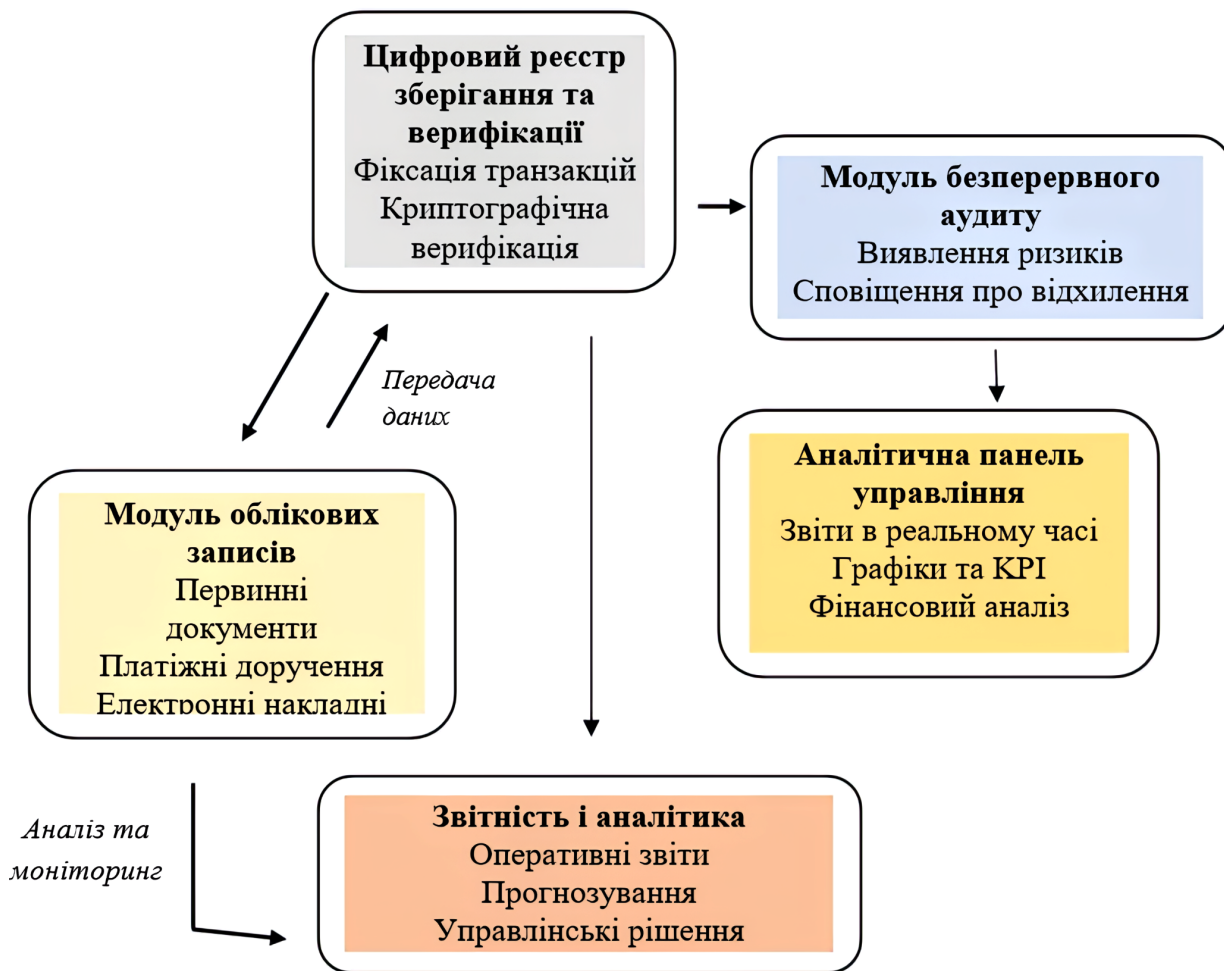

Рис. 1. Концептуальна модель взаємодії облікової системи та безперервного аудиту на децентралізованій платформі
Джерело: розроблено авторами

фінансові документи, передає їх для автоматичної перевірки та зберігання в децентралізованому середовищі, а аналітичні панелі формують оперативну інформацію для керівництва, відображаючи логіку потоків даних, взаємозв'язок модулів і функціональні переваги системи. Така візуалізація дозволяє краще зрозуміти логіку потоків даних, взаємозв'язок модулів і функціональні переваги системи.

Рисунок 1 відображає, як цифрові реєстри і контрольні модулі формують єдину інформаційну основу для управління фінансово-економічними процесами. Модуль облікових записів відображає всі господарські операції, включаючи розрахунки з постачальниками, внутрішні переміщення ресурсів, нарахування та виплату заробітної плати, а також інші облікові процедури, що формують результати діяльності підприємства. Кожна транзакція підтверджується мережею учасників, що унеможливорює внесення некоректних записів і забезпечує достовірність обліково-звітної інформації для аналітичного оброблення та ухвалення управлінських рішень. На цій основі безперервний аудит поєднує контроль і моніторинг, відстежує нестандартні операції, перевищення бюджетних лімітів та невідповідності у грошових потоках. Автоматичне зіставлення фактичних і планових показників дозволяє своєчасно виявляти помилки та коригувати облік, що знижує ризик економічних втрат. Смартконтракти доповнюють процес аудиту, підтверджуючи платежі лише після виконання всіх умов договору та підвищуючи точність виконання зобов'язань. Аналітична панель управління формує оперативні звіти, динамічні графіки та агреговані показники ефективності витрат і доходів. Завдяки цьому керівництво отримує можливість оцінювати прибутковість підрозділів, прогнозувати ризики і планувати ресурсні потреби з урахуванням актуального стану операцій. Постійне оброблення даних у режимі реального часу усуває затримки, характерні для традиційних процедур, і забезпечує швидке ухвалення рішень щодо інвестицій, оптимізації витрат і стратегічного планування.

Таким чином, інтеграція модулів обліку, децентралізованого зберігання та безперервного аудиту створює ефективний механізм фінансового контролю, який не лише забезпечує достовірність записів, але й підсилює аналітичний потенціал підприємства для стратегічного та оперативного управління ресурсами.

Оцінювання впливу інтегрованої системи на фінансовий нагляд дозволяє виділити ключові аспекти її ефективності та практичної користі для підприємства. Поєднання автоматичної верифікації транзакцій, постійного моніторингу операцій і централізованої аналітики створює умови для своєчасного виявлення відхилень, оптимізації витрат і підвищення якості управлінських рішень. Аналіз функціональних можливостей системи дозволяє визначити конкретні переваги впровадження цифрових реєстрів і прогнозований економічний ефект для різних напрямів фінансового контролю (табл. 2).

Таблиця 2

Переваги інтегрованої системи фінансового контролю та безперервного аудиту

Переваги впровадження моделі	Очікуваний економічний ефект
Автоматизація фіксації та верифікації транзакцій	Зменшення трудових витрат на оброблення документів, скорочення помилок в облікових записах
Підвищення прозорості грошових потоків	Своєчасне виявлення відхилень від планових показників, зниження ризиків фінансових втрат
Формування аналітичних панелей у режимі реального часу	Оцінювання ефективності витрат і доходів, прогнозування фінансових потреб і прибутковості проєктів
Підсилення внутрішніх контрольних механізмів	Зміцнення фінансової дисципліни, підвищення точності управлінських рішень
Оптимізація використання ресурсів	Ефективне планування бюджету, скорочення операційних втрат і підвищення прибутковості
Підтримка стратегічного прийняття рішень	Прийняття обґрунтованих управлінських та інвестиційних рішень, зміцнення конкурентоспроможності підприємства

Джерело: розроблено авторами

Інтегрована система фінансового контролю та безперервного аудиту на децентралізованій платформі впливає на ключові аспекти управлінської та фінансової діяльності підприємства. Автоматизація фіксації та верифікації транзакцій знижує навантаження на персонал, підвищує точність обліку та скорочує час оброблення документів, що звільняє ресурси для аналітичної роботи. Прозорість потоків ресурсів забезпечує керівництву своєчасне реагування на відхилення від планових показників, контроль виконання бюджетних завдань і мінімізацію фінансових ризиків.

Об'єднання даних із різних модулів системи в аналітичні панелі в режимі реального часу дає змогу оцінювати прибутковість підрозділів і проєктів, прогнозувати потреби в ресурсах та ухвалювати обґрунтовані управлінські рішення. Водночас підсилення внутрішніх контрольних механізмів у поєднанні з оптимізацією використання ресурсів створює синергетичний ефект: суворий контроль витрат і точний облік фінансових потоків підвищують дисципліну, скорочують операційні втрати і зміцнюють фінансову стійкість підприємства.

Взаємодія між автоматизованою фіксацією, прозорістю ресурсів, аналітичними панелями та внутрішніми контрольними механізмами формує комплексний механізм, який підвищує оперативність, точність і надійність управління грошовими потоками. Одночасне поєднання цих елементів забезпечує не лише прямий економічний ефект від контролю і автоматизації, а й додаткові переваги для стратегічного планування та прийняття ефективних управлінських рішень.

Інтегровану систему фінансового контролю та безперервного аудиту рекомендується використовувати для підтримки стратегічного управління підприємством, оскільки вона дозволяє аналізувати короткострокові й довгострокові наслідки операцій, оцінювати ефективність інвестиційних проєктів і обґрунтовано розподіляти ресурси. Впровадження цифрових реєстрів підвищує якість інформаційного забезпечення для управлінських рішень, що зміцнює позиції підприємства на ринку та підвищує його конкурентоспроможність.

Для захисту даних і підвищення точності аналітичних звітів необхідно встановити стандарти форматів даних, процедури шифрування та політики доступу для різних категорій користувачів. Регулярна перевірка алгоритмів на історичних даних допоможе визначити ефективність автоматичної верифікації транзакцій і точність механізмів виявлення нестандартних чи ризикових операцій, що дозволить оперативно усувати фінансові помилки та запобігати втратам.

Включення показників результативності обліку та аудиту у внутрішні KPI дозволить сформувати системний механізм оцінювання впливу інтегрованої моделі на управлінські та фінансові процеси, забезпечить контроль виконання бюджетних завдань, підвищить точність ресурсного планування та ефективність управлінських рішень. Впровадження системи надасть підприємству надійну інформаційну базу для прийняття рішень, підвищить достовірність і прозорість даних, зміцнить дисципліну, оптимізує використання ресурсів і покращить оперативні та стратегічні можливості управління.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Установлено, що інтеграція безперервного аудиту на основі децентралізованих цифрових реєстрів дозволяє підвищити достовірність фінансової інформації та ефективність контролю за господарськими операціями підприємства. Дані про транзакції, їх точність, структуру та своєчасність оброблення формують надійну аналітичну базу для прийняття управлінських рішень, оцінення ризиків і оптимізації грошових потоків, а використання цифрових реєстрів забезпечує своєчасне виявлення нетипових операцій, підвищує прозорість облікових процесів і зміцнює внутрішні контрольні механізми.

У подальших наукових дослідженнях доцільно зосередити увагу на розробленні комплексних методик аналізу витрат і господарських операцій із застосуванням безперервного аудиту, на документальному оформленні даних у цифрових реєстрах та інтеграції аналітичних показників у систему стратегічного планування підприємства. Така організація дозволяє вдосконалити процедури контролю, підвищити точність і оперативність обліку та аналітики, а також забезпечує ефективне управління ресурсами та результатами діяльності підприємства.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ВНЕСОК АВТОРІВ: Усі автори зробили внесок порівну.

ФІНАНСУВАННЯ: Автори не отримували фінансування для цього дослідження.

ЗАЯВА ПРО ДОСТУПНІСТЬ ДАНИХ: Не застосовується.

КОНФЛІКТ ІНТЕРЕСІВ: Автори заявляють про відсутність конфлікту інтересів.

Література

1. Гуцул І. А. Інтеграція фінансової системи України у світовий цифровий простір. *Успіхи і досягнення у науці*. 2025. № 1(11). С. 884–896. DOI: [https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-1\(11\)-884-895](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-1(11)-884-895)
2. Гуцул І. А. Інноваційні тренди та їхній вплив на світовий фінансовий ринок. *Сталий розвиток економіки*. 2025. № 1(52). С. 366–371. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-52-51>
3. Дяк О. В. Застосування сучасних цифрових технологій в процесі аудиту фінансової звітності криптовалютної біржі. *Актуальні питання економічних наук*. 2025. № 13. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14956703>
4. Старенька О. М. Стан використання сучасних інформаційних технологій для бухгалтерського обліку на підприємствах. *Вісник соціально-економічних досліджень*. 2022. № 1–2 (80–81). С. 61–75. URL: <https://vsed-oneu.com.ua/index.php/journal/article/download/96/95> (дата звернення: 23.03.2026).
5. Москаль Н. Перспективи застосування технології блокчейну в аудиторській діяльності. *Acta Academiae Beregsasiensis. Economics*. 2023. № 4. С. 458–467. DOI: <https://doi.org/10.58423/2786-6742/2023-4-458-467>
6. Skasko O., Manchur I., Voskalo V., Khomulyak T. Blockchain as a powerful tool in accounting and control environments. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2022. Т. 6, № 41. С. 112–120. DOI: <https://doi.org/10.18371/fcaptr.v6i41.251408>
7. Онешко С. В., Вітер С. А., Віремейчик А. М. Стратегія розвитку аудиту в умовах цифрової економіки. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 15. С. 64–69. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2021.15.64>
8. Онешко С., Хомяк Н., Томілова-Яремчук Н., Кобець Д. Розвиток цифрових інструментів бухгалтерської (фінансової) звітності та її роль у забезпеченні фінансової безпеки економічного суб'єкта. *Академічні візії*. 2022. № 10–11. С. 29–37. URL: <https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/view/66> (дата звернення: 23.03.2026).
9. Роева О. С., Цікало Є. І., Яцко М. В. Аналіз ефективності бухгалтерських інновацій у зменшенні витрат та збільшенні доходів компанії. *Актуальні питання економічних наук*. 2024. № 3–4. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.13934604>
10. Лукановська І. Р. Особливості блокчейн-технології та можливості її застосування в аудиторській діяльності. *Бізнес Інформ*. 2024. № 1. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-1-273-278>
11. Орел А. М., Дяченко В. В. Етапи та роль цифрової трансформації у вдосконаленні управління інноваціями. *Економіка та суспільство*. 2023. № 56. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-56-30>
12. Степура В. В. Сутність технології блокчейну та її застосування у фінансовій сфері. *Приазовський економічний вісник*. 2021. № 1(24). С. 189–195. DOI: <https://doi.org/10.32840/2522-4263/2021-1-33>
13. Воробець В. Переваги використання блокчейн технології в умовах цифровізації фінансових інструментів. *Світ фінансів*. 2020. № 2(63). С. 49–61. DOI: <https://doi.org/10.35774/sf2020.02.049>
14. Вергелюк Ю. Ю. Потенціал використання блокчейн технологій на фінансовому ринку. *Економіка та суспільство*. 2022. № 38. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-38-15>
15. Georgiou I., Sapuric S., Lois P., Thrassou A. Blockchain for accounting and auditing: systematic literature review and future research directions. *Journal of Risk and Financial Management*. 2024. Vol. 17, № 7. Article 276. DOI: <https://doi.org/10.3390/jrfm17070276>

16. Про аудиторську діяльність: Закон України від 22.04.2016 № 225/95-ВР. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/225/95-вр> (дата звернення: 23.03.2026).

References

1. Hutsul, I. A. (2025). Intehratsiia finansovoi systemy Ukrainy u svitovyi tsyfrovyyi prostir [Integration of Ukraine's financial system into the global digital space]. *Uspikhy i dosiahnennia u nauksi*, № 1(11), Pp. 884–896. [https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-1\(11\)-884-895](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-1(11)-884-895) [in Ukrainian].
2. Hutsul, I. A. (2025). Innovatsiini trendy ta yii vplyv na svitovyi finansovyi rynek [Innovative trends and their impact on the global financial market]. *Stalyi rozvytok ekonomiky: zhurna*, № 1(52), Pp. 366–371. <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-52-51> [in Ukrainian].
3. Diak, O. V. (2025). Zastosuvannia suchasnykh tsyfrovyykh tekhnolohii v protsesi audytu finansovoi zvitnosti kryptovalyutnoi birzhi [Application of modern digital technologies in auditing financial statements of a cryptocurrency exchange]. *Aktualni pytannia ekonomichnykh nauk*, № 13. <https://doi.org/10.5281/zenodo.14956703> [in Ukrainian].
4. Starenka, O. M. (2022). Stan vykorystannia suchasnykh informatsiinykh tekhnolohii dlia bukhholderskoho obliku na pidpriemstvakh [State of modern information technologies usage for accounting in enterprises]. *Visnyk sotsialno-ekonomichnykh doslidzhen*, № 1–2 (80–81), Pp. 61–75. Retrieved from <https://vsed-oneu.com.ua/index.php/journal/article/download/96/95> [in Ukrainian].
5. Moskal, N. (2023). Perspektyvy zastosuvannia tekhnolohii rozpodilenykh reiestriv u audytorskii diialnosti [Prospects of distributed ledger technology application in auditing]. *Acta Academiae Beregsasiensis. Economics*. № 4, Pp. 458–467. <https://doi.org/10.58423/2786-6742/2023-4-458-467> [in Ukrainian].
6. Skasko, O., Manchur, I., Voskalo, V., Khomuliak, T. (2022). Blockchain — potuzhnyi instrument v oblikovo-kontrolnomu sere dovyyshchi [Blockchain — a powerful tool in accounting-control environment]. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, Vol. 6, № 41, Pp. 112–120. <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v6i41.251408> [in Ukrainian].
7. Oneshko, S. V., Viter, S. A., Viremeichyk, A. M. (2021). Stratehiia rozvytku audytu v umovakh tsyfrovoyi ekonomiky [Audit development strategy in the digital economy]. *Investytsii: praktyka ta dosvid*, № 15, Pp. 64–69. <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2021.15.64> [in Ukrainian].
8. Oneshko, S., Khomiak, N., Tomilova-Yaremchuk, N., Kobets, D. (2022). Rozvytok tsyfrovyykh instrumentiv bukhholderskoi zvitnosti ta yii rol u zabezpechenni finansovoi bezpeky ekonomichnogo subiekta [Development of digital accounting tools and their role in financial security of economic entities]. *Akademichni vizii*, Vyp. 10–11, Pp. 29–37. Retrieved from <https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/view/66> [in Ukrainian].
9. Roieva, O. S., Tsikalo, E. I., Yatsko, M. V. (2024). Analiz efektyvnosti bukhholderskykh innovatsii u zmenshenni vytrat ta zbilshenni dokhodiv kompaniy [Analysis of accounting innovations in reducing costs and increasing company revenues]. *Aktualni pytannia ekonomichnykh nauk*, Vyp. 3–4. <https://doi.org/10.5281/zenodo.13934604> [in Ukrainian].
10. Lukanovska, I. R. (2024). Osoblyvosti blockchain-tekhnolohii ta mozhlyvosti yii zastosuvannia v audytorskii diialnosti [Features of blockchain technology and possibilities of its application in auditing]. *Biznes Inform*, № 1, Pp. 273–278. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-1-273-278> [in Ukrainian].
11. Orel, A. M., Dyachenko, V. V. (2023). Etapy ta rol tsyfrovoyi transformatsii u vdoshkonalenni upravlinnia innovatsiinyamy [Stages and role of digital transformation in innovation management improvement]. *Ekonomika ta suspilstvo*, Vyp. 56. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-56-30> [in Ukrainian].
12. Stepura, V. V. (2021). Sutnist tekhnolohii blockchainu ta yii zastosuvannia u finansovii sferi [Essence of blockchain technology and its application in the financial sphere]. *Priazovskyyi ekonomichnyi visnyk*, Vyp. 1(24), Pp. 189–195. <https://doi.org/10.32840/2522-4263/2021-1-33> [in Ukrainian].
13. Vorobets, V. (2020). Perevahy vykorystannia blockchain-tekhnolohii v umovakh tsyfrovizatsii finansovykh instrumentiv [Advantages of blockchain technology under financial instruments digitalization]. *Svit finansiv*, № 2(63), Pp. 49–61. <https://doi.org/10.35774/sf2020.02.049> [in Ukrainian].
14. Vergeliuk, Y. Yu. (2022). Potentsial vykorystannia blockchain-tekhnolohii na finansovomu rynku [Potential of blockchain technologies in the financial market]. *Ekonomika ta suspilstvo*, Vyp. 38. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-38-15> [in Ukrainian].
15. Georgiou, I., Sapuric, S., Lois, P., Thrassou, A. (2024). Blockchain for accounting and auditing: systematic literature review and future research directions. *Journal of Risk and Financial Management*, Vol. 17, № 7, Article 276. <https://doi.org/10.3390/jrfm17070276>
16. *Verkhovna Rada Ukrainy*. Pro audytorsku diialnist: Zakon Ukrainy vid 22.04.2016 № 225/95-VR. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/225/95-вр> [in Ukrainian].

Дата першого надходження статті до видання: 30.03.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 30.04.2026

Дата публікації: 07.05.2026

Ivanova Nataliia

*Candidate of Economic Sciences,
Associate Professor of the Department of
Accounting and Taxation
Uman National University*

Drozdova Olena

*Candidate of Economic Science,
Associate Professor of the Department of
Accounting and Finance
Odesa I. I. Mechnikov National University*

Chenash Volodymyr

*Candidate of Economic Science,
Associate Professor of the
Department of Accounting, Audit and
Taxation
Khmelnyskyi National University*

ENSURING THE RELIABILITY OF FINANCIAL REPORTING THROUGH THE IMPLEMENTATION OF CONTINUOUS AUDIT TECHNOLOGIES ON BLOCKCHAIN

Summary. Introduction. The digitalization of the economy, the spread of distributed registries, and the growing demands for transparency of economic activity are transforming approaches to confirming the completeness and reliability of financial information. In view of this, the scientific search for effective approaches to creating an information environment that enables timely risk identification and improves the quality of analytical support for management is becoming increasingly relevant.

The purpose of the study is to substantiate theoretical provisions and develop a conceptual model for applying continuous audit based on blockchain technologies to ensure the reliability of the enterprise's financial reporting and increase the efficiency of information and control procedures.

Materials and methods. The information basis of the study is the scientific works of domestic specialists on the problems of digital control and distributed register technologies. In the process of processing sources and results, methods of theoretical generalization, system analysis, modeling of information flows, logical interpretation of results and a comparative approach to evaluating traditional and digital forms of verification were used.

Results. The article defines the functional capabilities of the blockchain architecture to create a transparent environment for processing accounting data. The mechanism for integrating continuous audit into an enterprise's financial and economic system is substantiated. A conceptual control model is proposed that provides automated verification of transactions, increases the accuracy of reporting indicators and reduces information risks. It has been established that the use of distributed registries increases the efficiency of analytical procedures, strengthens stakeholders' trust, and improves the process of decision-making.

Prospects. Further research should focus on developing a methodology for the practical implementation of continuous audit in enterprise accounting systems, improving procedures for documenting digital transactions, and assessing the economic efficiency of using blockchain solutions in financial control.

Key words: financial reporting, continuous audit, blockchain, digital control, information reliability, distributed ledger, managerial decision-making.